

§. 12. Ako se iz pozvedeb kaže, da je kaka katasterska parcela svojo, v naznanilnem načrtku popisano podobo premenila ali po razdelitvi ali iz drugih vzrokov, tedaj se mora — ako se ni zdajšnja podoba izmerila od zvedenca k temu poklicanega, ali se ne more nadomestiti po že narejenem načrtu — ta prememba, katera je postala, odkar se je bil naredil naznanilni načrt, tako popisati, da je izvedencu mogoče, isto razvidno storiti v načrtku. (§. 26.)

V namen tega popisovanja se posebno priporoča, da se nova omejitev parcele tako določuje, da se oddaljitev končnih pik ravne črte ali več ravnih črt, iz katerih obstoji nova meja, naznani iz dveh v naznanilnem načrtku vidljivih pik.

Ako se je na pr. parcela A, B, C, D razdelila po črti E, F v dve novi parceli, zadržuje, da se ta nova črta na mapi zarisati more, že to, da se določuje oddaljitev pike E od A in B in pike F od C in D.

Ako bi pa bila ta mejna črta razvezati v več ravnih črt, kakor na priliko v črte E G, G H in H F, bi se moralo razun pik E in F tudi pika G določiti s tem,

da se izmerite črti A G in B G, potem določiti pika H s tem, da se izmerite črti C H in D H.

V popisu se imajo navajati določbe dolgosti na podlagi mér, katere je določnik sam naredil ali za prave spoznal, ter se utegnejo napraviti te mere z mersko verigo.

Popisu je pridjati pojasnilni načrt, v katerem se morajo številke mejnih parcel razvidne storiti.

§. 13. Ako se kaže, da je kaka parcela, katera je vpisana v katastru, popolnoma zginila po kakem natornem prigodku, ali če se najde kaka parcela, katera se ni bila v katastru vpisala, ali če se kaže, da so po razdelitvi nove parcele postale, ali da to, kar v katastru stoji, gledé na popisne številke poslopij in na obdelovalni način ostalih zemljišč ni resnično, tedaj so te preuredbe razvidne storiti v kazalu nepremičnin.

(Dalje prihodnjič.)

Domače stvari.

O banki „Sloveniji.“

Časnik „Slov. Gosp.“ prinaša v številki 31. iz Štarskega članek, v katerem en delničar drugim prigovarja na pomoč priti domači banki v sedanji njeni zadregi. Vidi se članku, da ga je pisal iskren rodoljub in pa izveden in pošten mož, ki noče zapeljati drugih delničarjev, da bi z doplačanjem prišli še v večjo škodo ali „iz dežja pod kap.“ Zato z debelimi črkami beremo tedaj besede: „ako imamo le poroštvo itd.“

To povdarjaje ponatisnejo „Novice“ oni članek iz „Slov. Gosp.“ in rečejo vrh tega še to:

„Denar ni igrača“ ali kakor Nemeč pravi: „in Geldsachen hört die Gemüthlichkeit auf“. Marsikdo je banki izročil vse svoje premoženje; tak silno bridko trpi škodo ali še huje popolno zgubo. Zato je treba res pomočkov iskati, rešiti banko in ž njo premoženje delničarjem. Dokazano pa mora biti na

podlagi števil, da z doplačanjem se zares doseže ta cilj in konec in koliko se mora doplačati, da ni preveč in nepotrebno, a tudi ne premalo in nezdatno.

Zato gledite možje, ki vas je v lanskem in letošnjem zboru zaupanje delničarjev poklicalo k vodstvu banke, da prihodnjemu zboru stavite temeljite nasvete o prevažni tej zadevi, da se v okom pride veliki nesreči domače banke, katera nesreča ima svoje korenine v začetku njenem, ko se je — „Novicam“ neznano — ustanovila banka v Celji pod nesrečnim krmilom nekega Treuensteina. Al tukaj ni zdaj prostor, odkrivati te zgodovine; zato naj naši liberalci le beró in dobro predvarijo, kar „Slov. Gosp.“ o rešitvi banke „Slovenije“ piše tako-le:

„V poslednjem „Gospodarju“ je bilo naznanilo, da bode izredni zbor delničarjev banke „Slovenije“ v Ljubljani dne 17. avgusta t. l. sklepal o tem, ali se naj daljni procenti na delnice vplačajo ali ne, in koliko: 10 ali 20 procentov na vsako akcijo? Pri zavarovalnicah in bankah na delnicah osnovanih je to sploh navadno, da delničarji doplačujejo na akcije, ki so pod imensko ceno izdane bile, ako je društvo na škodi bilo ali pa svoj posel tako razširilo, da je premalo gotovine v zalogi. V poslednjem slučaju je doplačevanje delničarjem samim ravno tako na korist, kakor je umnemu posestniku, kateri si denarja izposodi, da kupi zemljišča, ki se mu ponuja in mu lepo sodi, ker se z njegovim skupaj drži. Obresti, ki jih mora za izposojeni denar trpeti, se mu v kratkem času lepo povrnejo, ter zamore tudi dolg poplačati.

Tudi škoda pri kakem na delnice oprtem društvu ne plaši delničarjev, nekoliko procentov na delnice doplačati, ako imajo le poroštvo, da je vodstvo društva v dobrih in zanesljivih rokah, ter društvo napreduje. Z doplačanimi procenti se škoda zadelja in ob enem zaloga (fond) pomnoži, da zamore društvo vspešno delati. V isti meri pa kakor doplačilo, množi se tudi vrednost akcij in procenti, ki od njih tekó, ako je le — kakor pravimo — društvo v dobrih rokah.

Obrnimo to na banko „Slovenijo“. V prvi dobi svojega delovanja imela je res zgube, toraj se kaže potreba procentnih doplačil na akcije. Toda, kakor stvar zdaj stoji, se gg. delničarjem ni obotavljati, da ne bi doplačila dovolili. Pomislimo stvar kakor je. Zguba prihaja od tod, ker je bilo: a) veliko ustanovnih stroškov, kakor jih trpi vsaka banka, in to še veliko več kakor jih je „Slovenija“ imela; b) je bilo iz začetka premalo skušenih mož pri vodstvu, ker smo Slovenci v tej stvari novinci bili, vrh tega je pa na čelu stal mož, ki je sicer misel o vstanovljenji „Slovenije“ sprožil in vse potrebno uravnal, slednjič pa tako čudno delal, da so ga morali pri priči odstaviti; c) se je prenašlo s postavljanjem podružnic na Dunaji, v Pragi in Peštu, ki so grozno veliko stale, zastran dobička nas pa goljufale.

Tega vsega pa zdaj ni več. Ustanovnih stroškov je konec, na čelu ima banka slovečega izvedenca in poštenjaka kot vodilnega ravnatelja, namreč gosp. Blaška iz Prage, ki pozná posel iz dolgoletne lastne skušnje tako natanko in je tako marljiv in vesten, da je malo taci najti. Tudi drugi gospodje v vodstvu kakor pri raznih oddelkih zavarovanja so zvedenci in poštenjaki ter ima g. Blaška bistro okó, da vidi in vé, kdo da k temu poslu sodi in kdo ne. — Slednjič so se odpravile predrage podružnice (razen one v Trstu, ki jako dobro dela) in postavili glavni agenti, ki so vložili denarnih zastav in ne dobivajo nobenega plačila, marveč imajo le postavnih procentov od posla, ki

ga za banko opravljajo. Zgube se toraj pri njih ni bati, ampak le delajo banki na korist. — Kakor čujemo, postavljeni so tudi po mnogih drugih krajih pošteni možje za agente.

Vse to nam daje veselo poročstvo, da ima banka „Slovenija“ lepo prihodnost, delničarji pa opravičeno upanje, da bodo akcije v kratkem prav lepo, stalno ceno imele. Že zdaj, odkar so se stvari pri bankinem vodstvu bistveno spremenile, postal je posel pri vseh oddelkih, posebno še pri zavarovanju na življenje, tako živahen, da bode banka skoro med prvimi te vrste stala. —

Gledé na vse to si ne morem kaj, da ne bi gg. delničarjem živo priporočal udeležiti se izrednega občnega zbora 17. avgusta t. l. in glasovati za doplačanje daljnih procentov. Da pa kolikor le mogoče vsak delničar zamore doplačati, bi svetoval, da se odločimo le za 10% doplačila od vsake akcije. Sklene se naj tudi, da, kdor ima več akcij in mu je pretrdo vse naenkrat doplačati, si sme sam obroke postaviti, kar uravná potem ravnateljstvo bankino. Naj toraj nihče ne zamudi časa, da pošlje vsaj do 11. avgusta delnice bankinemu denarničarstvu v Ljubljano, da dobí poverjenski list za glasovanje.“

Strankarstvo.

Nič ne karakterizira nezrelosti „mladoslovenskih“ politikovavcev tako, kakor njihovo hrepenenje po „strankarstvu“. Le v kose vse, čim več kosov nas je, tim bolje, tim več se potrebuje vodjev in vodja bi bil vsak tako na vso moč rad. Pa kje imajo „mladiči“ naši le enega, ki bi imel za vodjo potrebne lastnosti? Je mar dr. Vošnjak? Ga že vsak pozná. Dr. Razlag? Akoravno je oficijelni prvi zastopnik mladoslovenstva, nima na mladoslovensko politiko nobenega vpliva, Vošnjak ga rabi le kot „aushängeschild“, kakor krčmar postavi lično kletarico na prag, da popotnike vabi na slabo vino, kakor pečatnik, ker vživa Razlag po krivici neko spoštovanje; po krivici, pravim, ne da bi se hotel njegovega privatnega značaja dotakniti, pa v politiki se je skazal tacega omahljivca, da z njim resno računati ni mogoče.

Pravega politikarja „mlada“ stranka toraj nima, ker razen teh dveh omenjenih so vsi drugi še le politični dijaki, če bi bil prav politikar med njimi, bi bil pač že davno razvidel, da so na krivih potih. A vendar strankarstvo lepo cveté in poganja. „Le nad farje“ to je geslo v mladem taboru, kako pa stoji národna politika, na to niti ne mislijo. Ko smo bili pri volitvah za državni zbor premagani, ni imel „Narod“ nobene žalosti, marveč je kričal s hripavim glasom: „Le to nas veseli, da Costa ni voljen“. V tem izreku se popolnoma karakterizira vsa „mladoslovenska“ politika, namreč strankarstvo. „Da le Costa ni voljen, to je več vredno, kakor če bi bili povsod zmagali! V tem smislu so delali vedno in še delajo. Strankarstvo jim je edino vodilo. Banka „Slovenija“ se mora spraviti ob zaupanje, ker je dr. Costa zraven, društvo „Slovenija“ se mora smešno delati, ker je dr. Costa zraven itd. To je politika! Vsak pameten politikar se skuša opirati na kako trdno podlago, kamor stopi, ogleda si prej, če je tudi varno, če stopi na trdna tla. Pameten politikar skuša zbrati okoli sebe kolikor mogoče moči, zaveznikov, prijateljev; on sprevidi, da v složnosti je moč. To ga uči zgodovina; v složnosti so se osvobodili Holanci, Švicarji, Madjari itd. Niso rekli Švicarji svojim duhovnikom: „mi vas ne potrebujemo, vi ste farji, ultramontanci“, niso začeli med sabo prepira, niso upili

in se prepirali: „ti klerikalec, farški hlapec“ itd., temveč složni so šli v boj za domovino in zmagali.

Tudi od Madjarov se ne bere, da bi bili začeli duhovnike preganjati in vse tiste, ki jih branijo, dokler so bili v boji z Dunajsko vlado. Složni so bili vsi stanovi.

Še zdaj se ne čuje iz Madjarskega preganjanje duhovnov, in vendar imajo Madjari svojo samostalnost. Celó severna Amerika živi z vsemi verami v miru, in je vendar svobodna in samostalna, samo mi Slovenci bi morali poginiti, in ne pridemo do svobode, dokler bo še kak duhovnik v deželi! Pa preveč časti bi skazal „mladoslovenskim“ politikarjem, ko bi se v daljšo razpravo z njimi spuščal, kajti kjer strast vlada, tam ni preišljenega delovanja, tam ni politike. „Mladoslovenec“ je pač vse eno, kako je naše državno stanje, vse eno, če nas jutri Prus pohrusta, samo če bo šlo prav na „farje“, potem jim je skoraj ljubši Prus nego Rus, kajti poslednji drži se še preveč vere.

Prenesli so „mladoslovenski“ strankarstvo celó na lepoznanjsko polje, in v tem obziru smo mi Slovenci izjema med vsemi narodi na svetu; kajti pri vseh narodih je umetnost in véda neutralno polje, in kdor kaj hvalevrednega vstvari, priznajo mu to najhujši politični nasprotniki. Pri nas pa niti ni treba, da bi bil političen nasprotnik; samo če kdo ni iz klike Jurčič-Stritar-Levstikove, in kaj spiše, tako gotov je ali tihega ignoriranja ali pa nepravične kritike od strani „Naroda“, kakor je pri tej mlačnosti občinstva materijelne zgube gotov. Tako je strankarstvo!

Remšeniški.

Politične stvari.

Bismarkov „švindal“.

Pok pištole v Kissingen-u, ki je bila boje namerjena v Bismarka, je našel strašen odmev po vsi Evropi, da ne rečemo, po vsem svetu. Nihče pa gotovo ni tega bolj vesel, ko — Bismark sam, kajti on je res prav po ceni prišel do nezaslužene slave, ki se mu poje po listih za véliko Nemčijo vnetih. Prav po ceni — pravimo — kajti za to, da ga zdaj malikujejo, kakor ni bil pred njim malikován še noben človek, tudi tisti Rimski cesarji ne, ki so dali izdelati svoje podobe in ukazali, da se jim mora čast skazovati, kakoršna se je skazovala Rimskim bogovom, trpi le majhno prasko. Ni ga rimskega cesarja, vojskovodje ali junaka, katerega bi bili tako v zvezde kovali, kakor kujejo zdaj Bismarka.

To je tudi naravno. Rimljani, ljudje priprostega značaja, če tudi v poznejši dobi nekoliko oblizani po zvijaški grški kulturi, so bili vendar manj spačeni, kakor današnji liberalci, in so bolj verjeli to, kar so videli, nego ono, kar se jim je pripovedovalo. Takrat tudi ni še bilo podkupljenih časnikov, katerih glas bi bil pel slavo svojemu pokrovitelju in podporniku po vsem znanim svetu.

Zdaj pa je to drugače. Vsaka stranka, oziroma vsak zastopnik kake stranke ima svoje trobilo, svoj list, po katerem se dá slaviti in v zvezde kovati. Vsak tak list ima tudi nekoliko vernih bralcev, katerim je vsaka tiskana beseda resnica. Ni čuda toraj, da je tudi pripovedka o „napadu“ Bismarka v Kissingen-u napravila velik hrup med tisto drhalijo, ki se dá po liberalnih vodjih za nos voditi.

Oglejmo si ta „napad“ nekoliko natančneje in iščimo pravih vzrokov. Po vojski s Francozi je Prusija dospela na vrhunec slave, postala je ali vsaj po-